

איך מתווכים לילדים את תקופת הבחירות?

איך מתווכים לילדים את תקופת הבחירות?

([news.co.il/10news/parents/184014](https://13news.co.il/10news/parents/184014))

איך תדעו שהילד שלכם עובר התעללות?

איך תדעו שהילד שלכם עובר התעללות?

([news.co.il/10news/parents/183847](https://13news.co.il/10news/parents/183847))

למה מערכת החינוך כל כך מפגרת?

למה מערכת החינוך כל כך מפגרת?

([news.co.il/10news/parents/183628](https://13news.co.il/10news/parents/183628))

אלו הדברים ששווה לקנות לילדים ובכלל

גניבה או לא גניבה?, shutterstock

אבא בעל כורחו

**במקרה של גניבת זרע - האם האבא מחויב בדמי מזונות?
האם אפשר לחייב בבדיקת אבהות? איפה בית המשפט
שם את טובת הילד מעל הכל ומתי האב יכול לתבוע
חזרה את האם?**

פורסם ב: 12:50 11/06/2018 | כתבים:

שרון איינהורן אפרתי (https://13news.co.il/10news/Sharon_Einhorn_Efrati)

דמיינו את התסריט הבא: א' מכיר את ג' במועדון לילה, השנים מוצאים חן האחד בעיני האחרת, הם יוצאים למספר פגישות במהלכן מקיימים יחסים. לימים מאבדים עניין, נפרדים ולא רואים או שומעים זה את זה משך שנים. א' המשיך בחייו, סיים לימודי תואר

news.co.il/10news/parents/183342

 זו הסיבה למה אתם חייבים
לטפל בנודדי שינה

[זו הסיבה למה אתם חייבים](#)

[לטפל בנודדי שינה](#)

news.co.il/10news/parents/183336

ראשון בכלכלה שם גם הכיר את אשתו - אם שני ילדיו המקסימים. בוקר אחד מקבל א' לביתו באמצעות שליח, שתי תביעות: האחת- תביעת אבהות והשנייה - תביעה למזונות מג' בגין ילדה בת 3 שלטענתה הינו אביה...

מה הדין במקרה זה? האם יוכל א' להתכחש להיותו אבי הקטינה ככל ויוכח שכך? האם תעמוד לו הטענה שג' גנבה את זרעו, רימתה אותו, הרתה וילדה ללא ידיעתו או הסכמתו? האם וככל שימצא כי הוא אבי הקטינה יוכל לטעון כי עקב הנסיבות הנ"ל הוא פטור מתשלום מזונותיה? האם עומדת לא' עילת תביעה כנגד ג' בכפיית האבהות עליו?

גניבת זרע מהי?

כשמה כן היא, גניבת זרע הינה סיטואציה בה נעשה שימוש בזרע של אדם ללא ידיעתו או הסכמתו או חרף התנגדותו. סיטואציה שכזו קורית למשל: כשמוצג לגבר מצג שווא, לפיו האישה, עימה מקיים יחסים, נוטלת גוללות או משתמשת באמצעי הגנה אחר למניעת הריונה, אך למעשה מתברר בדיעבד כי לא כך הם פני הדברים. זו נכנסת להריון ויולדת ולמעשה נכפית על הגבר מציאות בעל כורחו שאין ולא התכוון לה או לא רצה בה.

האם ניתן להכריח אישה שהרתה לגבר לבצע הפלה במקרה של גניבת זרע?

לא אחת נשאלתי, האם ניתן לחייב אישה שהרתה בניגוד לרצון הגבר, לבצע הפלה? התשובה לכך היא שלילית. הפלה הינה אקט רפואי פולשני, אשר יש בו סיכון לאישה ולגופה. לאישה כמו כל אדם, אוטונומיה מלאה על גופה ולא ניתן לחייבה לבצע הפסקת הריון. העובר הוא למעשה חלק מגופה של האישה ומאחר והפלה עשויה לגרום לנזקים לבריאותה ולשלמות גופה - זכות ההולדה החיובית גוברת על זכות ההולדה השלילית המתבקשת ע"י הגבר.

מהי תביעת אבהות, מהי בדיקת רקמות? והאם ניתן לחייב אדם שמתכחש להיותו

אבי הילוד/ה, לבצע בדיקת רקמות?

תביעת אבהות היא תביעה שמוגשת מקום בו אדם שנטען כלפיו כי הינו אבי הקטין/ה איננו רשום ככזה או שהוא מתכחש להיותו אביהם. במסגרת תביעת אבהות מתבקש ביהמ"ש, לתת צו שיורה לגבר לעבור בדיקת רקמות אשר עפ"י תוצאותיה יכריז בית המשפט האם הינו או איננו אבי הקטין/ה.

ככלל, לבית המשפט לענייני משפחה או לבית הדין, אין סמכות לכפות על אדם לעבור בדיקת אבהות ואולם, סירוב של גבר לבצע בדיקה שכזו, לא יועיל לו כדי להימנע מתשלום המזונות

בדיקת רקמות מבוצעת במספר בתי חולים בארץ ועלותה כמה אלפי שקלים. ככלל, לבית המשפט לענייני משפחה או לבית הדין, אין סמכות לכפות על אדם לעבור בדיקת אבהות ואולם, סירוב של גבר לבצע בדיקה שכזו, לא יועיל לו כדי להימנע מתשלום המזונות ובמקרה של סירוב שכזה לביצוע הבדיקה עליה מורה בית המשפט, שמורה הזכות לבית המשפט או לבית הדין לקבוע שבשל סירובו – הגבר הוא אבי הקטין/ה.

הרציונל העומד מאחורי סמכות זו של בתי המשפט הינו כי: ככלל לאדם זכות על גופו והוא יכול לסרב לבדיקות פולשניות בו. יחד עם זאת, כשמול זכות זו עומדת זכותו/ה של קטין/ה (שאינו אשם בנסיבות הבאתו לעולם ואיננו קשור או תלוי ביחסי הוריו), זכותו של הקטין/ה להכרה בו ולמזונותיו גוברת על זכות האב לשמירה על גופו. למעשה, רצונו של ילד וזכותו לדעת מיהו אביו, רצונו לקבל מידע על זהותו, לדעת מניין בא, מיהם הוריו, מי הולידו ומהו המטען הגנטי שלו ולזכות במזונות לצורך קיומו היומיומי – גובר על הזכות של האב על גופו.

האם ניתן לחייב אב במזונות ילד שנולד מגניבת הזרע:

התשובה לכך חיובית. גבר שכתוצאה מיחסים שקיים עם אישה, האישה הרתה ונולד ילד יחויב במזונות הילד שנולד, ואין חשיבות ולו מזערית, לנסיבות בהן נוצר הילד גם אם האישה רימתה את הגבר ואפילו "טמנה לו פח" במכוון. נקודת המוצא של בתי המשפט, כאמור, היא כי הילד איננו אשם בנסיבות היוולדו והחובה לזון אותו ולדאוג לצרכיו ומחסורו מעבר להיותה חובה חוקית הינה גם חובה מוסרית. גם טענה כי הוסכם בין הגבר לאישה כי לא תיכנס להריון ואפילו התחייבות של האישה שתשתמש באמצעי מניעה, אינם מהווים טענת הגנה מפני תביעת מזונות ובמישור היחסים שבין האב לילוד – מחויב האב כלפיו.

יחד עם זאת, לא אחת בתי המשפט לענייני משפחה פסקו דמי מזונות מופחתים במקרים בהם מוכחת לפניהם גניבת זרע או מרמה. לעניין זה פסקו כי עקב הנסיבות, יחויב האב במזונות חובה בלבד להבדיל ממזונות מדין צדקה (מזונות בגין צרכים שהינם מעבר לצרכים הכרחיים).

במקרה מעניין שהגיע לפתחי בית המשפט – אישרה האישה כי אכן הסתירה את דבר הריונה מהגבר משום שהייתה משוכנעת שהוא איננו האב ואף כתבה לו אחרי שגילתה כי היא בהריון ממנו, שאיננה מעוניינת בעזרתו. לימים הגישה תביעת מזונות לבית המשפט עבור מזונות הקטין כשלנוכח הנסיבות קבע בית המשפט כי בהתחשב באמור יש להשית על האב את מלוא מזונותיו ההכרחיים בלבד של הילד ואולם, התובעת תישא בחלק הארי של המזונות מדיני צדקה.

האם הבטחה או התחייבות של האם שאינה רוצה ממנו דבר או מוותרת על מזונות

הילד יכולה לשמש הגנה או פטור מפני תביעת מזונות של הקטין/ה?

לא אחת עולה השאלה האם הסכם ואפילו הסכם כתוב שנחתם בין אב לאם בו מוותרת האם על מזונות בגין הילוד יכול למנוע תביעת מזונות עצמאית של הילד. התשובה לכך היא לא. תביעת מזונות קטין הינה תביעה עצמאית ואיננה קשורה בשום הסכם או הסכמה בין ההורים. ילד יכול להגיש תביעה למזונות באופן עצמאי לרבות באמצעות צד ג' כולל אימו (שהרי מן הסתם, כשהינו קטין תוגש זו בידי אפוטרופוס) והוא אינו כפוף לשום הבטחה או הסכמה שנעשתה בין ההורים קודם לכן עת לא התנהל שום הליך בעניינו קודם להסכמה זו.

למעשה, גם אם אדם מסרב להיות בקשר עם ילד שנולד ללא רצונו או הסכמתו, אינו מגדל אותו או מחנך אותו הוא לא יכול לחמוק מן החובה לדאוג למזונותיו. משמעות נוספת לאמור הינה כי בהעדר צוואה שבה יקבע הגבר מה יעשה ברכושו באחרית ימים – הילד הינו אחד מיורשיו במאה העשרים שלו.

האם גניבת זרע מהווה עילת תביעה עצמאית של הגבר כנגד האישה?

התשובה לכך היא חיובית. במקרה שכזה, מדובר במישור היחסים שבין הגבר שטוען כי זרעו נגנב לאישה ואין לכך קשר לילוד שזכויותיו כאמור שמורות.

למעשה, כשאישה טוענת לפני הגבר שהיא משתמשת באמצעי מניעה ובכך גורמת לו לחשוב שהם מקיימים יחסים בטוחים היא, למעשה, מציגה לפניו מצג שווא וכשלימים מתעברת בניגוד לידיעתו או רצונו ולימים גם מגישה תביעת מזונות ואבהות בגין הילוד בגינה יחויב האב בהשתתפות במזונותיו ומדורו עד בגרותו, היא למעשה גורמת לגבר ל"נזקים" לכל ימי חייו גם לאחר בגרות הילד ובעל כורחו.

מעשה הרמאות, או נטילת הזרע כאמור יכול ותוליד במקרה שכזה עילת תביעה נזיקית או תביעה על הפרת חוזה בלתי כתוב.

במישור הנזיקי: פקודת הנזיקין קובעת שאין להציג מצג שווא בפני אדם. כשאישה טוענת כי היא משתמשת באמצעי מניעה ובכך גורמת לגבר להאמין שקיום יחסי המין ביניהם בטוח, היא מציגה בפניו מצג שווא ועל כך עומדת לו זכות תביעה ככל ונגרמו לו נזקים בעתיה.

במישור החוזי: חוק החוזים עוסק, בין היתר, בתום לב בניהול משא ומתן ולעניין זה יכול ויטען הגבר כי ביצעה תכסיס וטמנה לו פח בחוסר תום לב בניסיון להטעות אותו, להונות אותו על מנת שיקיים עימה יחסי מין. כל זאת, בידיעה כי היא מתנהלת עימו בחוסר תום לב הגם שיודעת את התוצאות שיקרו עקב כך.

בתביעות מסוג זה, קיים מטבע הדברים קושי ראייתי להוכיח את טענת מצג השווא וחוסר תום הלב, היות ומעצם טיבם וטבעם של יחסים בין גבר לאישה – אלו נעשים בחדרי חדרים ובהתאם, יקשה על הגב', שעליו מוטל נטל ההוכחה להציג עובדות ממשיות כי לא

הייתה הסכמה להולדה מצידו וראיות להטעיה – להוכיח כי האישה הציגה בפניו מצג שווא שכזה או נהגה עימו בחוסר תום לב.

בעבר כשהוגשו תביעות נזיקיות מעין אלו, הן נדחו ע"י בית המשפט, בין היתר, מן הטעם לפיו הכרה בתשלום הפיצוי לגבר מאת האישה, תגרום לפגיעה ישירה בילד שכן, למעשה הפיצוי שיוטל על האישה יצא מהקופה שאמורה לספק את צורכי הילד.

יחד עם זאת במרוצת השנים השתנתה מגמה זו ובתי המשפט יותר ויותר מכירים בתביעות שכאלו ופוסקים פיצויים לטובת הגבר:

כך למשל, הגיעה לפתחו של ביהמ"ש השלום בת"א, תביעה של גבר שניהל מערכת יחסים עם אישה וזו טענה לפניו כי היא עקרה ושכנעה אותו לוותר על אמצעי מניעה משום שאין בהם צורך עקב עקרותה. כעבור שנתיים נפרדו הצדדים ולימים הגבר התחתן עם אחרת. ערב נישואיו, התקשרה האישה לספר לו כי בעת היותם יחד הרתה לו ונולד ילד שהינו אביו. כשהתכחש לאבהותו, פנתה לבית המשפט לענייני משפחה והגישה בשם הילוד תביעת אבהות ומזונות. האב חויב במזונות הילד משום, כפי שהסברתי, לא עמדה לו כל טענת הגנה מסוג גניבת הזרע, מצג שווא וכדומה במישור יחסיו מול הילד.

אספה האישה את הזרע של הבעל והשתמשה בו לביצוע הפריה חוץ גופית עם ביצית של תורמת זרה, ללא ידיעתו. ההפריה צלחה ונולדה ילדה. בפסק דין מאלף קובע ביהמ"ש לענייני משפחה כי אכן לכל אדם עומדת הזכות והרצון להביא צאצאים לעולם

לימים, הגיש הגבר כנגד האישה תביעה נזיקית לבית המשפט השלום בתל אביב. לאחר שהוכחה גניבת הזרע בראיות, קבעה כבוד השופטת חנה ינון כי גרסת הגבר אמינה עליה ומשכנעת מזו של האישה. בפסק דינה פסקה כי מגיע לגבר פיצוי בסך של 150 אלף ₪ מהם הפחיתה סך של 40 אלף שקלים בגין "אשם תורם" – כשהיא קובעת לעניין זה: כי גבר המקיים יחסי מין עם אישה צריך להיות אחראי לתוצאות הטבעיות של מעשיו. לסכום הפיצוי שנפסק על ידה הוסיפה גם סך של 35 אלף שקלים בגין הפגיעה בפרטיותו של הגבר.

במקרה אחר שהגיע לפתחו של בית המשפט לענייני משפחה הגיע זוג שעמד להתגרש ולפני מתן הגט, נפגשו, לצורך קיום יחסים בניסיון להרות. הבעל טען כי היה בטוח שהדבר לא יצליח מאחר ובמהלך כל תקופת נישואיהם, ניסו להביא ילדים לעולם ללא הצלחה. באותו ניסיון אספה האישה את הזרע של הבעל והשתמשה בו לביצוע הפריה חוץ גופית עם ביצית של תורמת זרה, ללא ידיעתו. ההפריה צלחה ונולדה ילדה. בפסק דין מאלף קובע ביהמ"ש לענייני משפחה כי אכן לכל אדם עומדת הזכות והרצון להביא צאצאים לעולם. אולם, גם לגבר זכות ואינטרס מוגן, לבחור האם וכיצד הוא רוצה להביא

צאצאים לעולם כחלק מזכותו לפרטיות, לאוטונומיה אישית ובחירתו החופשית. כמיהתה של האישה להביא ילד לעולם, אינה מקנה לה את הזכות לרמוס את זכויותיו של הגבר ולהשתמש בזרעו לצורך הבאת ילד לעולם בדרך שלה התנגד. בסיכומו של דבר קובע ביהמ"ש כי האישה ביצעה שימוש בזרע ללא הסכמת הגבר, תוך גניבתו והפרה את חובת תום הלב וההגנות הבסיסית עד כדי תרמית של ממש ופסק כנגדה כי יהיה עליה להשיב לו, עת תבגר הילדה, את דמי המזונות שנדרש לשלם בגינה. בנוסף חייב בית המשפט את האישה לשלם לבעל פיצויים בגין עוגמת הנפש שגרמה לו כאשר גם את הפיצוי הזה קובע ביהמ"ש כי תשלם לאחר שהילדה תבגר.

כתבה זו איננה מהווה ייעוץ משפטי או תחליף לו.

שרון איינהורן אפרתי הינה עו"ד, נוטריאון ומגשרת מוסמכת ובעלים של משרד בוטיק ברעננה. המשרד מציע מגוון רחב של שירותים משפטיים, ביניהם ייצוג בדיני משפחה ומעמד אישי, צוואות וירושות, דיני בנקאות, הוצאה לפועל וגביה, פשיטות רגל, דיני מקרקעין, לטיגציה אזרחית, גישור משפחתי ועסקי ומתן שירותים נוטריאונים.

תגיות: [הורים וילדים](https://13news.co.il/10news/a3fbcfb) (<https://13news.co.il/10news/a3fbcfb>),

[הורים וילדים - ילדים עד גיל 10](https://13news.co.il/10news/0f519a0) (<https://13news.co.il/10news/0f519a0>),

[הורים וילדים - כל הכתבות](https://13news.co.il/10news/725b4d7) (<https://13news.co.il/10news/725b4d7>),

[הורים וילדים - גיל 10 ואילך](https://13news.co.il/10news/fef13c7) (<https://13news.co.il/10news/fef13c7>),

[הורים וילדים - הריון וינקות](https://13news.co.il/10news/7b4c9d3) (<https://13news.co.il/10news/7b4c9d3>),

[הדרכת הורים וייעוץ משפחתי](#)

(https://13news.co.il/10news/parents_and_family_consulting).